

نومرو: ۸۶

اداره خانه

ایستانبول، جفال اوغلنده
دائرة اجتهادده

“ Idjtihad ” Constantinople

دوردنجهی سنه

اجتهاد

حریت فکریه به خادم

نجشابه کونلری چیقار اجتماعی، ادبی مجموعه

مدیر مرخص: الهمی صفا

۲۶ کانون اول ۲۹

آبونه

سنه لك آلتی آلتق
تورکیا ایچین ۴۵ غروش ۳۰ غروش
ممالك اجنبیه ایچین ۱۵ فرانق ۸ فرانق

نسخه سی ۵۹ باره

حسن وزینت حقیر اولور ، صیقلار ؛
 شهقه‌لر بر تهیج حسرت ...
 گنججه : آچقله یأسه معکسدر ؛
 سله : سرخوتر آئنده بر سسدر ...
 عجز وستی .. بور آسارت که ؛
 قانلی زنجیرلی ایندی بالادن ...
 گیزله‌یور قهر ایچنده بر عصیان
 دور واهی‌یه گولگه‌لر ... بلکه ! ..

مشتوم بر حربك یوكنی دها او موزلرنده طاشیركن - عقد
 ایتدیكى - استقراض داخلینك فائضلرینی ده ویرمكدن
 گبری قالمایور .

یوكنی مسائله شخصك اهمیتیه قابل انكار دكلدره
 سوك زمانلرده كوردلیك كی مالیه نظارتنده بعد آرها كار
 براك ایشه قاریشمه سیله در حال خصوصى وعمومى اعتبار
 مال كنیش نفسلر آلیر .

علی نامی

تضاد ..

لوحه « ۱ »

رنك ونور .. التماع رنگارنگ !
 نغمه ، گلخنده نازنین آهنگ ..
 موج‌زین .. اُتك ، اُتك زینت ! ..
 حسن وآن .. عاشقانه ساقیه‌لر ! ..
 نازلی یاپازه‌لرده نشوه آسر ؛
 غمزله‌لر التفات نسویت ...
 گنججه : اُلماس وباده جلوه‌سیدر ؛
 بوسه : مفتون دوداقلر ك سسیدر ! ..
 رقص و مستی .. ایكلی بر هیجان ،
 بر فشافش كه : بیک اُمل سویله ...
 ایدیور شعر ایچنده دبدبه‌لر
 دور واهی‌یه پر حظوظ عصیان ! ..

بو ، سمدن زمینه بر رویا ؛
 یاشایانلر صفا بولور گویا ! ..

لوحه « ۲ »

ظل و دود .. انطفای بی‌معان !
 ناله ، افسوس بسته ویران ..
 فلیح مزمن .. بیغین ، بیغین ذلت ! ..
 استخوان .. عشقی بیلیمین قیزلر ! ..

بوده گو کدن زمینه بر رویا ،
 یاشایانلر جفا گورور گویا ! ..

۲۰ - تمبرین ثانی ۱۳۲۸

انیس بهیج

مدنی عرفلر

برمره عرفی

آلمان اهاالیسی نك مركب اولدیغی عناصر مختلفه -
 (پروسیا) نك دعوتی ، (فرانسه) نك تماسیله وارلغی
 بر آرز کچجه تعقل ایتیش - قوی بر ملیت تشکیلی ایچون ،
 بر برلریله قایناشمشلردر ..

نه سرعت تأثر ، نه ده صولت تهیجنه مالک اولمدیغی
 ممالک جنوبیه سکنه‌سنه نسبتله بر آرز آغر بان ودها
 آرزشیدالطبع اولان آلمان فعال ، عنوده قاعته‌کار ، مقتصد ،
 خلوق در .. طور اغك ، اقلیمك ، مشاقه تحمل بخش ایدن ،
 بو اوصافی اونا انطباع ایتدیرمکده آزمداری اولمه‌مشدر .
 اودرجه که ، حلول و تفوزده ماهر ، اختصاصه فوق‌العاده
 مستعد ، صبور ، متین بر عزم و اراده سنجیه ملیه نك
 علامات میزه‌سندن بری اولمشدر .. مواسمك غنیف وشدید
 اولسی محبت عائله‌ی انکشاف ایتدیرمش ، و بو مرکز
 عیالی‌ده کی تجمع دن صمیمیت حسی ، ذوق مطالعه
 واستغراق تحصیل ایتمشدر ... دیگر طرفدن قشله نك ،

مستملكات عددآء ، اهميتآء دهآ بر اوقدر آلمان وطنلری
تشكيل ايدييورلر !! ...

مكتبك كتابى ، دارالفنونلك تعليم وتربيهسى ،
هزيرده و دأئما حاضر و ناظر خير خواه بر حكومت چوچنه ،
طلبه به ، فردہ آلمان قومك مادی ، معنوی ، فكری
موهبة تفوقی تلقین ايدييور ... ايكنجی (كيلوم) :
« آلمانانك ، آلمان ايمپراطورلغلك مداخلهسى اوله دن
عالمده هيچ بر شيئه قرار و يرلمه ملی در ! » دييور ...
اقتصادی ، عسكری مظفرياتيله غرورلنلن اردوسك
دونانماسنك توان قهارينه ايمان ایدن آلمانيا كندبى
استقبالك صاحبقرانى عد ايدييور :

« Deutschland über alles » ترانه ملی سنی تغی ايله
ايدہ يوكسه ليور ... (رن) ساحلارنده افلا كه سرچكن
Nieder wald آبدہ جسيمی کی کائناتہ حاکم بر جرمانیای پیش
تخیلاتنده کورو یور ... و بو خیالک حقیقتہ نقلی ایچون بر آهنگ
عمومی بتون قوای زندہ ملیه یی کری یور ... بو جرمان
تعالی سی انکلیز (هکمونیا) سنی متحدہ آمریقان
زیاده تهدید ايدييور ... بوانبساط اولجه اوروپای مرکریده
اوزون مدت افقی تحدید ایتشدی .. اوراده چلیك و قائله
وحدتی تأمین دن صکرده (پان جرمانیست) لرك ، ۱۸۷۲
وطن پرور شعرا سنك تصمیماتنه تبعاً بتون آلمان لسانی
تکلم اولان ممالکدن (بیوک بر آلمان) وطنی تشکیله
هرآن بذل سعی ايديليور .. آلمانیا ، هرشیدن اول
ودأئما ، آوروپای صلح مسلحله صیقی صیقی به قوجاقلانان
بر حكومت عسکریه اولارق پایدار اولدی و اولاجق ..
فقط اعجاز نما برانبساط اقتصادی اونا یکی افقار آچدی ..
زراعی بر حكومت ایکن صناعی بر حكومت اولدی ..
بتون دنیا به - مشترینك ذوقی ، آرزوسنی ، قوه
مالیه سنی اكلامق ایچون ، آباغنه قدر کیدن - سیار
تاجرلرینی ، قومیسونجی لرینی قرنجه کی سربدی ...
اولا بتون کری قالمش ، نیم مدنی اقوامی خرج عام ،
اوجوز امتعه صناعیه سنه غرق ایتدی ! شمدی ایسه ،

مكتبك تعليم وتربيهسى ، بیوک بر اعتنا ايله انتخاب ایدلمش
بر هیئت رسمیه مأمورینك تحکمی (نیم مشروطیتله
قاریشیق بر مطلقیت منوره وعادله !) ، سوزك قیصه سی ،
ناموسکارانه وجدآ خیر خواهانه بر مداخله حكومت
جرمنك اخلاقی ، فکری ، بدن حیاتى اوزرینه حسن
صورت و شدتله تأثیر ایدوب فردہ استقامت ، انتظام ،
اصول پرستك ، اطاعت اعتیاداتی ، بر طبیعت ثانیة مفیده
اولارق . اندماج ایتدیرمشدر . بوضورتله عرق پكده
اوصاف اصلیه سندن اولمیان (اولیت فردیه) یی بر درجه به
قدر ، وپك یوكسك بر درجه ده ، فکر تعاون و اشتراکی
انکشاف ایتدیرمشدر .. بووجهله تنسیق اولنان قوا هم
نجیب ، هم عملی بر هدف معینه طوغری منتظمآ کمال
آهنکله قطع مسافه ايدييورلر : ايمپراطوردن طوتیکزده
تالك صوك بسیط بر همشهری به قدر هر فرد کندینه بر
اثر مشترک عماله سی کوزیله باقیيور :

آلمان وطنك عظمت و اقبالی !! ...

جهانی بر تفوق و احتراض ايله بوکون آلمانیای قرار
و آرام بولونیور . جرمن ايمپریالیزی آنغلو-ساقسونککنك
جهته پرالتوای اندیشه سنه بتون زندہ لکی و کنجلیکی
ایله دیم دیک دیکیور !

جرمن اتحادی سیاسی قطعیت و وضوحله تعقیب
اولونیور .. ايمپراطورلغك حدود حاضر سنك خارجنده
صهریت السنه ، حقوق تاریخیه نامنه دهآ باشقه بر چوق
آلمانیا لرك انکشافی طلب و ادعا اولنیور .. (اسویجره) ،
(بلجیکا) ، (لوكسنبورغ) ، (فلمنك) ، کویا کره عین
ايمپراطورینك اطرافنده دوار بر (بیک) ایش کی ،
آلمان جغرافیا کتابلرنده آلمان حکوماتی اولارق تصویر
اولونیورلر !

هله (اوستریا - مجارستان) چوقدنبری جرمن
تاجنك مرصع بر پرلانطه سی عد اولونیور ..
رسمی مستعمران دن ماعدا ، غیر رسمی بر چوق

رقبايله ژاپون عرقى كالك قطعيت وحتى سونمز بر آتش ايله اوروپانك آليات مكتنه داخل اولمشدر ... او، اوروپانك يالكز طرز تلبسى استعاره ايتيوب صنايع جديده علمنك متكامل اصوللرى، فنون وعلومك معجزات ماديه سنى - بر چوق يرلرده كندى طرفدن عادتاً اصلاحكارانه برصورنده - تمثيل وتمثل ايتمش، مال ايدتمش، بنسه مشدر ... اوروپا مالكنه تتبعات هيئلىرى كوندرمش، اك ذكى طلبه لرى غرب ممالكى نك على مكتهلرینه بيكلره توديع ايتمش، اوروپا ردولزندن معلملر، دارالفنونلرندن پروفيسورلر، سياسى مشاورلر، انشاآت بحريه دستكارلرندن مهندسلر جلب ايتمشدر. فقط بونلره رغماً ظن ايدرميسكز كه ژاپون بنيۀ روحيه سى تبدل ايتمش اولسون؟! اصلاً! اويالكز اوروپالى قيلغه كيرمشدر! لکن عرقنك طرز تفكرينى، حرافات وسخايفى، غنغات ومنقولاتى، احتراصات وحسيات قوميه سنى، پك شاعرانه اعتقاد دينى سنى اولدينى كى حفظ ايتمشدر ... شوقدر واركه، ژاپون وحدت مليه سنه، طالعك لطيف برتجلى سى ايله، بو محافظه كار قللر بوذهنيتلر ك قسم اعظمك اساساً سائق ترقى اولسى انضمام ايتمشدر! ... فرضا هارا كيرى اونى دنيانك اولومدن كزياده قورقيان بر قومى يامشدر ...

بو قيصه حق انداملى، زيتونى بكزلى، آتشين مشرب، ذكى، فعال قوم كندى مقدرات ونكاملنك صاحبي قالمقله اكتفا ايتيوب، (قوره) دن (هندچينى وسيام) ه قدر عرق اصفر ك مره سى اولمغه صاواشيور.

ذكاي حاد، ذوق مساعى، عادتاً نسناسى برسهولت وقابليت تمثيل وتمثل ژاپونك غير قابل انكار، پك جدى ومتين صفات كاشفه سندندر ...

(فاناليزم) دن نصوحنده ذره قدر اثر بولونميان دين مى سى (سينتوئيزم - تعبدارواح اجداد و طبيعى) دن عبارت بر مذهب مخلوطدر! بوندن ماعدا ژاپون پك آز ديندار بر مخلوقدر!! اويله صباحدن اقشامه قدر

رقبيلرينك دها مكمل كوكلشمش موقعلرينى، وضعيتلرينى صارصه حق صورتده، معمولاتنك نفاستته اهمتامه باشلادى .. استقبالنك خروشان وزخار سطوح البحارده اولديغه ايمان ايتدى .. (بيسمازق) اونى مستملكاتيله تجهيز ايتدى .. فرانسلر لك كنه قارشى كندى تعيه سييله فرانسلر اولاً تسخير ايدر صكره تجارتبه باشلارلر؛ زده ايسه تجارتى بايراق تعقيب ايدر!!! .. دييوردى .. بواصول اولاً امتيازات استحصالندن، يواشجه ممالك اجنبيه به بصورتله صوقولمقندن، اوراده آرار آرار حريمه مغنويه وماديه دونن نفوذ اقتصادى بى قزاقمق دن عبارتدر!! بوفتح دكل، استيلاى مسالمتكاردر!!

ايكنجى كيلوم، الحق، بودستورى (چين) ده (فارس) ده، دها بر چوق كرى قالمش ممالك ده پك موفقيتكارانه تطبيق ايتدى ...

بو (شاهانه) تهديدلريله، بلوفلريله بر ياندن - باشقهلرینه قصقناج قلقله قپولرلى قبادينى آراضى بارچهلرلى قوپاريركن - ديكر طرفدن دنياده دها نفوذ آچيق بازار زواج وارسه اور زورله وسياستله موقع مخصوصلر تعيين وتخصيص ايتديردى ...

فقط بو مداليه نك طبيعى ترسى ده اولاجقدر : ۱۸۵۸ ك كشور فلاسفه آلمانىاسى نائىب اوليور... (يجه) نك اولدن خبر وريدكى ظهور ايديور : «المانيا ايمپراطورلنى المان ذكاسنى اماته ايدجك؟!». پانجرمانيزمك پيامبرى (ترايچقه) بيله بالذات : «مدنيت ايلر ولدجكه اونك سويه مغنويه سى اينه جك» ديمه مش مى ايدى .. بروقتكى افكار فلسفيه نك آلمانىاسى، موقع سلطنتى مختص، ماديتپرست، ايمپرياليست آلمانىابه آرتق ترك ايتدى .. ايچنده كندينى ده انديشه لر، خلج جانلرله يشادان؛ هر آن بتون دنيانى لرزمه لره، خشيتلره الق ايتمكه محظوظ اولان؛ شائقه دار برعزم واراده به توكيل عدن ايتدى ...

ژاپون عرقى

چينلى لردن كاملاً باشقه برووح وذهنيتله، ديكر كون

ضم ایتدی .. علوم وفنونده ، اقتصادیاتده ، سیاسیانده ،
بحریهده ، عسکرلکده مترقی ، قدرتی ژاپونیا (هندچینی) نك
فتحندن صكره (پاناما) قاتلی آجان (یانغ آمریکا) ایله
(پاسیفیک سوپرهماس) سی ایچون اركیج ، بر استقبالده
چاریشه جوقدر !...

دوقتور: اورمضان رضا

صحیفه تفقید

الطانه رطبه

بالقان هائلهسی کوچکمزدن بیوکره قادار هیمزی
اغلاماسی - فقط یأس ایچین دکل ، متنبه اولمق ایچین
آغلاماسی - لازمکن بر فاجعه عظمی در . بویله اولمقله
برابر بزبی نصیب الهام قارئلر عددی آن بآن آرتان شعرا
مركز مع الاسف هیچ برسانحه ناله کارینی اوقویامدق .
بونندن شوآ کلاشیلیر که کچیردیکمز فلاکتی ایجه دو یانمشیر
حالبوکه بز ادبا مزدن ، محرمینزدن ، شاعرلر مزدن نهلر
نهلر بکلمکده حقلی بز . شعر یالکیز برترانه غرام دکلدن
ادبیات یالکیز محاسن نسویه بی عرض ایله اکتفا ایتمز
اصل شعر ، اصل ادبیات دونمش قبلری تهییج ایتمکدر
اونلره عشق فضیلت تلقین ایتمکدر . بناء علیه ادبیات
عثمانیه آغیر بر بار مسئولیت آلتنده قالمشیدی . فقط فائق
عالمینک « الحان وطن » عنوانی اثری اولسون ادبیاتمیزی
بوالحم شائبه دن بر درجه یه قادار تنزیهه موفق اولاییلدی .
فائق عالی ادبیات جدیده نك ساحه آرای نزات اولماسنده
- فکرتدن صكره - اک زیاده چالیشان غیر توران ابدن
بریدر . فائق عالمینک مونس ، متفکر ، والحاصل تمامیه
شاعر اولان سیاسی ادبیات عثمانیه تاریخنده دایما یاشایه جق
برچهره ابدیدر . بزه برچوق تلذذات روحیه احسان ایدن
بو قیمتدار شاعرک « فانی تسلیلر » دن صكره میدان اده
عرض ایتمدیکی بوصول اثری بر مجموعه نشاند وظفردکل
- هیات !... - بر کتاب فریاد اولمدر . مع مافیه فائق عالی

وقتیی معبدلرده اصرار ایتمز !.. پك مساعفه کاردر !..
معبودینک دقتی جلب ایچون بر پارمق شیقیر دایمه سنه
مترافق اوچ (ده وهرانس) دن صكره مینی مینی
آدجغزی باشقه دنیوی ایشلرله مشغول کورورسکیز !..
بیوک بر اعتنا ایله یایدیغی سنوی زیارات دینه ایشه اونک
ایچون رفقا ایله غلبه لقلی ، شطارتلی تنزه علملرندن باشقه
برشی دکلدن ...

ایشته اوروپالیرله نظراً (اقصای شرق) یاخود
آمریقالیرله کوره (اقصای غرب) ده فرنکستانک افکار
علمیه وفقیه سیله مشبوع ، منابع ونفوس جه زنکین ورنکین ،
آلمان واری قوتلی بر صورتده متمرکز ومتعسکر ،
باشه باش متحده آمریکا وانکلتیره اقصای شرقده قفا
طوته ییلور ، ژاپون ایمپراطورلغی بحر محیط کیرک آسیا
ساحلارندن اوروپالی و آمریقایی طردایدوب صاریلرک
مدافعی اولمق ایستیور ... (هند) ده انکلتیره نك کنه ،
یکی دنیاده متحده آمریقانک کنه مشابه برصلاح وصلاحی
(رومن) واری بر صورتده اقصای شرقه تأمین ایتمک
ایستیور .. (شمس طالع) ایمپراطورلغنک طراز تمدنی
« آسیا آسیالیرله » اولدی .. بوطور ووضیعت (پرنس
هانری دورلثان) ک : « جهانک مقدراتنه آسیاده قرار
ویریهلرکدر . » سوزینی دایما تخطر ایتدیریور ..
کنج ژاپونیا غرور ومظفریاتیلره هرشی قوتدن بکلیوز ..
اردوسنی ، دوناماسنی کمیت کیفیتجه لایتنقطع ترفیع
ایدیور ..

(سینغاپور) ک غربنده کی (بحر محیط هندی) یه قدر
امتداد ایدن اقصای شرق حکمرانی بحاری - انکلتیره
ایله بعدالاشلاف - نفس نفیسنه حصر ایتدیردی !.. بویله
احتراسات بی پایانی نمون ایتمور .. شمیدلک کندینی
طوبلایور .. مفتوحات اخیره سنی تمثیل ایله مشغول اولیور .
اونک کوزلری باشقه تخیلات ایله باشقه افکارده چوقدن
توجه ایتدی .. بحر محیط کیرده فوقی کورور کبی اولیور .
ژاپونینک بر دنبیره اعتلاسی جهان بر قوه جبرییه ده